

ПРИОРИТЕТИ ЗА МЛАДИ НА ЛОКАЛНО НИВО

Препораки од НМСМ до подмладоци на политички партии за изборни програми за локални избори 2021 година

ЗА НМСМ

Националниот младински совет на Македонија (НМСМ) е сојуз на здруженија во кој на доброволна основа членуваат здруженија и фондации од Северна Македонија. НМСМ е основан на 29 јуни 2013 година од страна на 55 организации.

Националниот младински совет на Македонија (НМСМ) е претставничко тело на формите на младинско организирање во Северна Македонија. НМСМ обединува 51 организација: 17 младински организации, 20 организации за млади, 1 сојуз, 7 подмладоци на други организации и 6 придружни членки, со цел да се промовираат и застапуваат младите и правата на младите во Северна Македонија.

Членството на НМСМ е разновидно, обединувајќи организации кои работат на национално и регионално ниво, рурални и урбани средини, студентски организации, ограноци на меѓународни организации и други типови на здруженија. Во процесот на остварување на своите цели, НМСМ ги застапува интересите на младите во Северна Македонија без разлика на нивната социо-економска положба, пол, раса, етничко и културно потекло, политичкото и верското уверување, сексуална ориентација, родов идентитет или било која друга форма на разлика.

Од 29 ноември 2015 година, Националниот младински совет на Македонија е дел од европското семејство на младински организации, Европски младински форум (ЕМФ).

Мисијата на НМСМ е да ги претставува интересите и потребите на младите луѓе како врска со сите чинители и да обезбеди вклучување и активно учество на младите во процесот на донесување одлуки на секое ниво.

ШТО ПРЕТСТАВУВА ОВОЈ ДОКУМЕНТ?

Со цел афирмирање на младите и младинските организации како релевантни чинители пред локалните власти, нивно активно вклучување во процеси на донесување одлуки на локално ниво, и во поглед кон застапување на интересите и потребите на младите луѓе, НМСМ утврди сет препораки за унапредување на положбата и условите за младите на локално ниво.

Во своите препораки НМСМ секогаш застапува за активно вклучување на сите млади без разлика на нивната социо-економска положба, пол, раса, етничко и културно потекло, политичкото и верското уверување, сексуална ориентација, родов идентитет или било која друга форма на разлика.

ПРЕПОРАКИ

1. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА МЛАДИНСКО УЧЕСТВО И МЛАДИНСКИ ПОЛИТИКИ НА ЛОКАЛНО НИВО

Како главен приоритет ја издвојуваме имплементацијата на Законот за младинско учество и младински политики донесен во јануари 2020, со дообјаснување на деловите од законот кои се релевантни за локално ниво.

1.1. ЛОКАЛЕН МЛАДИНСКИ СОВЕТ

НМСМ ја посочува итната потреба за отпочнување на процеси за формирање на локален младински совет во општините каде што сè уште таков немаат оформено, со оглед на тоа дека законскиот рок е изминат. За дополнителна поддршка при процесот, реферираме на [Прирачникот за локални младински совети](#) издаден од Мисијата на ОБСЕ во Скопје и Агенцијата за млади и спорт.

Член 16

- (1) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје со статут предвидуваат формирање на локални младински совети.
- (2) Локалните младински совети имаат советодавна и застапувачка улога во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје од делокругот на младински прашања и политики.
- (3) Претставниците на локалниот младински совет имаат право да:
 - предлагаат точки на дневен ред на Советот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје кои ги засегаат младите,
 - иницираат прашања за млади од делокругот на работата на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје,
 - иницираат, учествуваат и даваат повратни информации за процесот на локална младинска стратегија и други политики,
 - доставуваат информации до општините, општините во градот Скопје и градот Скопје за прашања кои се однесуваат на младите и
 - вршат други советодавни и застапувачки работи во согласност со овој закон.
- (4) Бројот на членови на локалните младински совети е непарен и не надминува повеќе од една третина од членовите на Советот на општината, општините во градот Скопје и градот Скопје но не може да биде помалку од пет лица.
- (5) Членовите на локалните младински совети имаат мандат од две години со право на уште еден избор.

Член 26

(6) Во рок од една година од влегувањето во сила на овој закон, се формираат локални младински совети согласно со одредбите од овој закон, а постоечките локални младински совети на кои мандатот не им е истечен, се трансформираат согласно со одредбите од овој закон

1.2. ЛОКАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДИ И АКЦИСКИ ПЛАН

НМСМ нагласува процесот на изработка на локалните младински стратегии да биде отворен, транспарентен, партиципативен и инклузивен. Во текот на целиот тој процес, неопходна е вклученоста на младите и локалните младински организации и организации за млади во сите фази.

Член 20

(1) Локална стратегија за млади е стратешки документ со кој во согласност со Националната стратегија за млади, се утврдуваат среднорочни цели и приоритети за развој на младинските политики и унапредување на интересите на младите на локално ниво и се утврдуваат организациски, финансиски и административни мерки за нивно остварување.

(2) Локалната стратегија содржи и Акциски план за реализација со дефинирани активности, динамика, носители на активности и проекции на буџетски средства, како и услови и индикатори за евалуација за спроведувањето на локалната стратегија за млади.

(3) Локалната стратегија за млади ја донесува Советот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје за период од пет години.

(4) Локалната стратегија за млади се изработува од страна на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во соработка со локалниот совет на млади.

(5) Акциските планови за локалната стратегија за млади се изработуваат од страна на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во соработка со локалниот совет на млади, а ги донесува советот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во период од една до три години и за нив се поднесува и буџет за реализација.

(6) Локалната стратегија за млади се спроведува со буџетски средства од општините, општините во градот Скопје и градот Скопје

1.3. СЕРВИСИ ЗА МЛАДИ

Во поглед на сервисите за млади дефинирани во Законот за младинско учество и младински политики, односно Канцеларија за млади, Младински центар, и Службеник за млади, НМСМ

посочува за нивно поставување, односно именување во сите општини кои досега тоа го немаат направено.

1.3.1. КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДИ

Член 21

Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје формираат канцеларија за млади од каде се координира работата за млади во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и претставува примарна точка за пристап на младите на локално ниво.

Член 26

(4) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје формираат канцеларија за млади најдоцна во рок од една година дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

1.3.2. МЛАДИНСКИ ЦЕНТАР

Член 22

(1) Младинските центри се места каде се подготвуваат и спроведуваат програми кои ја подобруваат благосостојбата на младите, развојот на личниот, социјален и професионален живот на младите, информации од важен интерес за младите и други аспекти од животот на младите.

(2) За работа со млади во младинскиот центар одговорни се младински работници.

(3) Младинските центри се основаат во соработка меѓу општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и младинските форми на организирање регулирани во овој закон.

Член 26

(7) Во рок од пет години од влегувањето во сила на овој закон секоја општина треба да овозможи функционирање на најмалку еден младински центар на територијата на општината.

Во однос на младинските центри, при нивното отварање, ја нагласуваме важноста да бидат исполнети [Стандардите за квалитет на младинските центри](#), усвоени од Агенцијата за млади и спорт.

1.3.3. СЛУЖБЕНИК ЗА МЛАДИ

Член 23

(1) Органите на државната управа, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни да одредат службеник за млади, лице одговорно за работењето на Канцеларијата за млади за координирање, спроведување и следење на прашања од интерес на младите во делокругот на надлежностите на институцијата.

(2) Службениците за млади од ставот (1) на овој член изготвуваат годишни извештаи за работата на институциите во делокругот на млади кои ги поднесуваат до Агенцијата за млади и спорт и ги објавуваат на веб - страниците на органите на државната управа, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(3) Контакт информациите за службениците за млади од ставот (1) на овој член се јавно достапни преку гласилата на органите на државната управа, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

Член 26

(5) Органите на државната управа, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон определуваат службеник за млади.

1.4. БУЏЕТ ЗА МЛАДИ

НМСМ застапува за имплементација на одредбите од Законот за младинско учество и младински политики кои се однесуваат за буџет за млади, односно законската обврска на општините да издвојат средства во висина од најмалку 0,1% за млади од годишниот буџет.

Член 25

(2) Од буџетите на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје за млади се издвојуваат средства во висина од најмалку 0,1% на годишно ниво.

2. ОРГАНИЗИРАЊЕ НА КОНСУЛТАТИВНИ СРЕДБИ СО МЛАДИТЕ

НМСМ посочува на афирмација на младите како релевантни чинители во процесите на локално ниво кои се однесуваат на нив. Наша препорака е да се отвараат широки консултативни процеси и да се слуша гласот на младите и формите на младинско организацрање. Исто така, препорачуваме да им се овозможи директно и индиректно вклучување во процесите на донесување на одлуки, како и во мониторинг на имплементирањето.

Информациите кои се комуницираат до младите да се пренесуваат на јазик разбирлив за нив, да бидат јасни, концизни и достапни на социјалните мрежи коишто младите ги користат (Фејсбук, Инстаграм, Твитер и др.)

Национален младински совет
на Македонија

ул. Вељко Влаховиќ 7/1-1, 1000 Скопје

+389 78 350 531

info@nms.org.mk

[/NMSMKD](#)

[@NMSmkd](#)

3. ПОТТИКНУВАЊЕ И ПОДДРШКА НА ВОЛОНТЕРСКИ СЕРВИС ЗА МЛАДИ

НМСМ препорачува на локалните власти да поттикнуваат и поддржуваат волонтерски сервис за млади, со цел обезбедување на можности на младите да волонтираат, со оглед на тоа дека волонтерството придонесува кон личниот развој на младите.

4. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПРОСТОРИ ЗА МЛАДИ

Дополнително на законски предвидените простори за млади, претходно наведени во документот, НМСМ се залага за општините да прилагодат дополнителни простори и објекти за млади коишто младите ќе може да ги користат за личен и професионален развој.